

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.192/2015/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a Szilák Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szilák Iván ügyvéd, cím) által képviselt felperes neve f.-i (cím) lakos felperesnek - a dr. Bánkúti Gábor ügyvéd (cím) által képviselt alperes neve (cím) alperes ellen közgyűlési határozat megsemmisítése iránt indított perében az Egri Törvényszék 12.P.20.300/2014/12. számú ítélete ellen az alperes által 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 5 400 (Ötezer-négyszáz) forint általános forgalmi adót tartalmazó 25 400 (Huszonötezer-négyszáz) forint fellebbezési eljárási költséget, és térítsen meg az államnak 48 000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperes az alperes tagja.

A vadásztársaság 2012. április 2-i keltezésű hatályos alapszabálya 9. §-a sorolja fel a tagsági viszony megszűnésének eseteit, az 1./b) pontban nevesítve a törlést. A létesítő okirat 10. § 2. pontja úgy szól, hogy „a taggyűlés törli a nyilvántartásból azt a tagot, aki meghalt, aki kilépett, továbbá azt, aki az előírt egyszeri belépési tagdíjfizetési és egyéb fizetési kötelezettségeinek a megadott határidőn belül nem tesz eleget.

A taggyűlés törli tagjai sorából azt, aki a megadott határidőn belül társadalmi munka és egyéb munkavégzésre vonatkozó kötelezettségeit nem teljesíti.

A taggyűlés törléssel megszünteti tagsági viszonyát annak a tagnak, aki elfogadható indok nélkül egy éven belül két alkalommal nem vett részt a taggyűlés munkájában".

Az alperes közgyűlése 2012. november 5-én 10/2012. számú határozatával a felperest a tagi nyilvántartásból törölte, az alapszabály 9. § 1./b) pontja, illetve 10. § (2) bekezdése alapján.

A felperes a határozat megsemmisítése iránt pert indított.

Az Egri Törvényszék 2013. október 17-én kelt P.20.342/2012/21. számú ítéletében a vadásztársaság közgyűlésének 10/2012. számú határozatát megsemmisítette.

Az alperes elnöke 2013. november 11-ére közgyűlést hívott össze. A meghívó 1. napirendi pontként a felperes tagsági viszonyának megszüntetését tüntette fel.

A közgyűlés az 1/2013/11/11. számú határozatával törölte a tagok sorából a felperest. A határozat - melyről a vadásztársaság elnöke értesítette a közgyűlésen részt nem vevő felperest - az alapszabály 9. § 1./b) pontjára utalással szó szerint idézi a 10. § (2) bekezdését.

Az Egri Törvényszék P.20.342/2012/21. számú ítélete ellen a vadásztársaság által 2013. december 4-én előterjesztett fellebbezést elbíráló Debreceni Ítéltábla 2014. május 29-én kelt, Pf.II.20.221/2014/9. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének a per érdemére vonatkozó döntését helybenhagyta.

A felperes a 2013. december 7-én előterjesztett keresetében kérte, hogy a bíróság semmisítse meg az alperes közgyűlésének 1/2013/11/11. számú határozatát. Arra hivatkozott, hogy annak meghozatalakor nem volt a vadásztársaság tagja, mert tagsági viszonyát a 10/2012. számú közgyűlési határozat megszüntette és az csak 2014. május 29-én „éledt újjá”. Utalt arra, hogy a megtámadott határozat nem jelöli meg a törlés okait konkrétan. Kifejtette, hogy a vélelmezhető törlési okok tartalmilag valótlanok.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozva, hogy az alapszabály által lehetővé tett mindhárom ok alapján törölhető volt a felperes a tagok sorából.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a vadásztársaság közgyűlésének keresettel támadott határozatát megsemmisítette és kötelezte az alperest 100 000 forint perköltség felperes részére történő megfizetésére. A határozat indokolásában a törvényszék kifejtette, hogy a felperes tagsági viszonya 2012. november 5-én megszűnt és az csak a Debreceni Ítéltábla ítéletével állt helyre 2014. május 29-én, azaz 2013. november 11-én a felperes nem volt tagja a vadásztársaságnak, az alapszabály pedig csak taggal szemben teszi lehetővé a törlés szankciójának alkalmazását, így a megtámadott határozat sérti az alapszabályt.

Rámutatott, hogy a határozat nem csupán az alapszabályt, hanem a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 4. § (1) és (4) bekezdésében írt jogelveket is sérti. A jóhiszeműség, a tisztesség követelményének megfelelő eljárás sérelmét jelentené, ha lehetőség lenne az első törölő határozat jogerőre emelkedése előtt ugyanazt a tartalmú határozatot meghozni egy nem tag személlyel szemben, aki az alperes álláspontja szerint tagsági viszonyának hiányában nem is indíthatna pert az újabb törölő határozat megsemmisítése iránt. Az alperes akkor gyakorolta volna jogát a társadalmi rendeltetésének megfelelően, ha az előzményi per jogerős befejezése után folytatta volna le az új eljárást.

Ezen eljárás jogi okokból volt megsemmisítendő a 2013. november 11-i közgyűlési határozat, ebből következően azt a bíróság érdemben nem is vizsgálhatta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes által lerótt illetékből és a felperest képviselő ügyvéd munkadíjából álló perköltség megfizetésére.

Az ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben indítványozta annak hatályon kívül helyezését, a kereset elutasítását és a felperes költségben való marasztalását. Azzal érvelt, hogy a vadásztársaság jóhiszeműen, rendeltetésszerűen gyakorolta jogait. A felperes tagsági viszonya törléssel való megszüntetésének okai a második határozat meghozatalakor továbbra is fennálltak. Az Egri Törvényszék előzményi perben hozott első fokú ítéletének szóbeli indokolásából kitűnt, hogy az első törölő határozat formai hibában szenved. Az ítélet szóbeli indokolása alapján az is kiderült, hogy a felperes tagsági viszonya - bár nem jogerősen - helyreállt az alperesnél. A jóhiszemű, rendeltetésszerű joggyakorlás elvét azzal sértette volna meg a vadásztársaság, ha a törvényszék ítélete ellen fellebbezett volna, ezzel szemben a bíróság ítéletében megjelölt formai hiba kiküszöbölésével ismételten meghozta a felperes tagsági viszonyát törléssel megszüntető határozatát. Kifejtette, hogy téves az elsőfokú bíróság okfejtése a felperes tagsági viszonyával kapcsolatban, mert ha 2013. november 11-én nem volt a vadásztársaság tagja, akkor a közgyűlési határozat megtámadására sem lett volna joga, s ez esetben el kellett volna utasítani a keresetét. Ha tag volt, akkor pedig a bíróságnak érdemben kellett volna vizsgálnia a megtámadott határozatot. A törvényszék által választott megoldás jogszabálysértő, s ez indokoltá teszi az ítélet hatályon kívül helyezését.

A felperes ellenkérelmében a törvényszék ítéletének indokai alapján történő helybenhagyását és az alperes költségben való marasztalását kérte. Rámutatott, hogy evidencia, hogy a tagsági jogviszonnyal kapcsolatban csak taggal szemben alkalmazható szankció a vadásztársaságnál. Az ő tagsági viszonya 2012. november 5-én megszűnt és az csak 2014. május 29-én állt helyre. Az alperes fellebbezésében kifejtett érvelés szerint is a vadásztársaság a jóhiszemű, rendeltetésszerű joggyakorlás elvét sértette, hiszen a 10/2012. számú közgyűlési határozatot megsemmisítő törvényszéki ítélettel szemben fellebbezést terjesztett elő. Hangsúlyozta, hogy a mostani perben megtámadott határozat érdemben nem állja meg a helyét. A keresetösségi joga hiányára tett felperesi előadásra megjegyezte, hogy csak a kereset benyújtásával óvhatta meg tagsági jogait.

Az ítéletábra a fellebbezést alaptalannak találta.

A vadásztársaság az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Ectv.) 4. § (1) bekezdése szerint a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény hatálya alá tartozó tevékenységet végző egyesület, autonóm közösség, amely maga határozza meg működésének szabályait, tevékenységének irányát. Erről létesítő okiratában, s egyéb szabályzataiban meghatározott módon, az alapszabályban nevesített szervei dönthetnek. Az ítéletábra hangsúlyozza, hogy a vadásztársaság, mint civil szervezet

működésébe kizárólag annak jogszabályba ütköző tevékenysége esetén avatkozhat be a bíróság. Ilyennek kell minősíteni a szervezet alapszabályát sértő tevékenységet is.

Amennyiben valamely civil szervezet tagja ilyen esetben pert indít, a bíróságnak a törvénysértő határozat megsemmisítése tárgyában kell döntenie. Ha a civil szervezet határozata törvénysértő, ennek jogkövetkezménye megtámadás esetén a határozat megsemmisítése, annak érdekében, hogy a szervezet szabályosan működjön. A jogszabályok nem tartalmazznak rendelkezést arról, hogy a megsemmisítésnek további jogkövetkezménye lenne, hiszen a törvénysértő határozat nem minősül polgári jogi értelemben érvénytelen határozatnak, melynél ugyanúgy az eredeti állapot helyreállítására kerülhetne sor, mint a szerződéses viszonyoknál külön szabályozott Ptk. 237. § (1) bekezdése szerint. A bíróság az eredeti állapot helyreállítását nem rendelheti el, az egyesülési jogot szabályozó speciális rendelkezések szerint tehát nem az eredeti állapotot, hanem a törvényességet kell helyreállítani. Ez utóbbi pedig csak a jövőre nézve lehetséges, vagyis a megsemmisítést kimondó jogerős ítéletet a továbbműködés során kell figyelembe venni, az a már lezajlott események orvoslására nem hivatott, bizonyos esetekben erre nem is képes. A megtámadott határozat tehát mindaddig hatályos határozat, amíg azt a bíróság meg nem semmisíti; ez utóbbi időponttól pedig hatálytalanná, de polgári jogi értelemben véve nem érvénytelenné válik.

Az adott esetben tehát a felperes tagsági viszonya 2012. november 5-én megszűnt és az a 10/2012. számú közgyűlési határozat megsemmisítéséről rendelkező jogerős bírósági ítélet meghozatalának napjáig, azaz 2014. május 29-ig nem állt fenn.

Ennek az állapotnak a következményeként a nem tag felperes pert sem indíthatna az ebben az intervallumban hozott közgyűlési határozat megsemmisítése iránt, ugyanakkor nem tag lévén, vele szemben szankció sem alkalmazható a civil szervezetben, azaz nem létező tagsági viszonya törléssel nem lenne megszüntethető.

Az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában elsősorban a Ptk.-ban lefektetett jogelvekre hagyatkozott, s azok általa megállapított sérelme miatt találta indokoltnak a támadott közgyűlési határozat megsemmisítését. Ezt a kérdést azonban logikailag meg kell előznie annak eldöntése - figyelemmel arra, hogy e kérdést mindkét peres fél megemlíttette -, hogy a felperes rendelkezik-e perbeli legitimációval.

A perbeli legitimáció a fél és a per tárgya közötti anyagi jogi kapcsolatra vonatkozik, vagyis azt jelenti, hogy a felperest megilleti-e a keresettel érvényesített jog az alperessel szemben. A perbeli legitimáció anyagi jogi kérdés, amelynek hiánya a kereset érdemi elutasításához vezet. Az anyagi jogi legitimáció kérdése, mint a „kereshetőségi jog” jelenik meg a bírósági gyakorlatban, amely a felperes igény érvényesíthetőségi jogosultságát jelenti.

A Pp.-beli kereshetőségi jog alapján az egyesületeknél a szervezet tagja jogosult a szervezet határozatának megtámadására (Ptk. 62. § (6) bekezdés).

A perbeli esetben ezt csak úgy lehet értelmezni, hogy azzal, hogy a 2013. november 11-i közgyűlésen napirendre vették a felperes ügyét, őt tagnak tekintették, ami csak akkor valósulhatott meg, ha a vadásztársaság a 2012. november 5-i határozata végrehajtását felfüggesztette és a felperest - az Egri Törvényszék nem jogerős ítéletének figyelembevételével - tagnak minősítette. A tagsági viszony jogokat és kötelezettségeket is magába foglal, így jog a közgyűlésen való részvétel, az ott történő felszólalás. A vadásztársaság oldaláról a tagsági viszony - egyebek mellett - azt jelenti, hogy csak a taggal szemben van lehetőség határozathozatalra, egy személy státuszáról akkor dönthet a szervezet, ha az a személy annak a szervezetnek tagja. A tagsági jogból fakad a perindítás joga, a perbeli legitimáció is (Ptk. 62. § (6) bekezdés). A határozat felfüggesztéséről a vadásztársaság nem köteles alakszerű döntést hozni - a civil szervezet belső jogviszonyára nem vonatkoznak a Pp. szabályai - e tény a körülményekből is kikövetkeztethető.

Nem tekinthető visszaélésszerű joggyakorlásnak, hogy a 10/2012. számú közgyűlési határozatot megsemmisítő ítélet ellen a vadásztársaság fellebbezést nyújtott be. A két eljárásnak ugyanis egymáshoz nincs köze, céljuk nem kétségesen ugyanaz: a felperes tagsági viszonyának törléssel történő megszüntetése.

Az 1/2013/11/11. számú határozat azonban érdemben nem felel meg a követelményeknek, mert a határozat nem tartalmazza a konkrét okot, ami a felperes tagsági viszonya törléssel való megszüntetéséhez vezetett, az alapszabály irányadó rendelkezéseinek idézése nem elégséges. A felperes terhére rótt, pontosan meghatározott alapszabálysértő magatartás a keresettel támadott határozatból nem tűnik ki, a határozat tartalmilag fogyatékos és e fogyatékoság az eljárás későbbi szakában sem pótolható.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezési eljárás során is pervesztes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte fellebbezési eljárási költség megfizetésére. E címen a felperes képviselőjének munkadíját számolta el, melynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése, illetve 4/A. § (1) bekezdése alapján határozta meg.

Az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az alperesnek kell az állam részére megtérítenie.

D e b r e c e n, 2015. május 14.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Kocsis Ottilia s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -